

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Januárius' 7dikén, 1825.

Orosz Birodalom.

Egy Bécsi Ujjság Politikai Általnézést adván-ki a' mult Novemberről, illy rövid és fontos tarlózásban adja elé Pétersburgnak azon hónapban történt szerencsétlenségét: —,

„Pétersburgot 121 esztendőktől, ugyanint azolta, hogy ő van, nem érte olly nagy szerencsétlenség, mint most Nov. 19-kén. Alig okozhatott vala, egy kemény földrengés illy nagy pusztulást. Az eleintén csak hozzávetve 200 millió Rubelekre tételtett kárvallás, a' szorosabb megvizsgáltság után is nem kevesebbnek ha nem többnek fog találtatni. Pétersburgban és Kronstadtban már 11,000 holt embertestet találtak-meg; a' nem-találtatók' száma még több. Úgy vélekednek a' Statistikusok, hogy 1812-tőben Moskaúnak elézése a' Birodolman nem ejtett olly nagy sebet, mint ez a' Pétersburgi áradás, mint hogy akkor az ellenség Moskau felé kezdvén közelgetni, onnét a' felvchető vagyont előre elhordhatták, Pétersburgban pedig nem így történt a' dolog, kiváltképpen azért, hogy ide igen sok kereskedő portékat szoktak a' télnek elérkezése előtt össze hordani, hogy osztán télen által a' szán-út' segedelmével ezen nagy birodalomnak minden tartományaiiba széllyel hordják. Ezeket most nagyobbadon mind a' Pétersburgi magazinokban lepte-meg és tette semmivé a' víz.

Frantzia Ország.

A' Monitör így irt Dec. 21-dik napján: Harmincezer könyörgő levelek érkez-

tek-bé Király Ő Felségéhez az Udvari kassából való segítettés végett. Már 300 ujj penzióáltatottak vagynak ezen kassara íratatva, azon 200-zakon kívül, mellyeket a' Király a' maga neve' napjának alkalmatosságával kiosztott. Az Austerliczi és Wagrami katonák erant is megbizonyította a' Király a' maga nagy lelkűségét, a' midőn 25,000 Frankokat rendelt a' végre, hogy ezen vitézek' özvegységre maradt szegény feleségeiknek számokra az ispotályokban lakás és élelem bérletessék-ki. A' Vendei Cathelineau is csendesen nyughatik már most három testvér öcseivel együtt a' maga sírjában, minekutánna Király Ő Felsége az ő hátra maradt familiájoknak esztendőnként 8000 Frankokat rendelt költségül. A' Quiberoni martirokról is kegyelmesen megemlékezett Ő Felsége, 10,000 Frankokat rendelvén-ki, hogy emlékeztető oszlop emeltessék számokra.

Még néhány megjegyzések a' Trappista Barátokrol és Barát-aszszonyokról: —,

„Az illy vétkek, mint p. o. ha valamelyik Trappista a' szomszédjához szoll, ha familiai dologba vagy levelezésbe avatkozik, vagy az elszökést megpróbálja 's több e'félék, sokkal keményebben büntetnek. Az ilyeneknek testi kemény megfenyítettés szokott lenni a' következése.

„A' templomban Cucullába öltözködve négy sorban ülnek mozdulás nélkül és földre-vetett szemekkel. Az énekléssek egygyü, nem mesterséges, telyes hangú; a'

hosszas szokás miatt erős, kemény tak-
tasú, és épületes.

„Mikor ezen Apátursági épületből a
revolúzió miatt el kellett szélledniük, Fel-
szentelt tagot 54-gyet, Novitziust (Fratert)
67-tet találtak benne.

„Hogy valaki ezen Szerzetbe felvéte-
tődjék, nem elmulaszthatatlan feltétel,
hogy a' Klastromnak valami adományt
(dotem) vigyen, de ha viszen, elveszik.

„Három féle módon lehet ezen Szer-
zetesekhez beállani: Mint Felszentelt vagy
felszenteltetendő Papok; Szabad Fráterek;
Nevendékek. Eddig az elsőket irtuk-le. A'
mi a' Szabad Frátereket illeti, ezekkel
nem olly keményen bánnak; ezek mér-
téktelesebben bötölnek és dolgoznak; in-
get viselnek 's szalma zsákon alusznak:
hanem a' halgatást ezeknek is meg kell
tartani, 's a' Klastromot el nem hagy-
hatják.

„A' nevendékek már a' 6-dik eszten-
dejekben bevétetnek, taníttatnak, kímél-
ve bánnak velük, tisztességesen ruháztat-
nak, 's eledelt is tisztességest kapnak; 's
mikor az az idő el-jön, hogy jövendőbeli
életjük módja eránt választást tegyenek,
szabad akaratjuk szerént elhatározhatják
magukat, vagy arra, hogy a' világi életre
vissza térjenek, vagy pedig, hogy a' Klas-
tromi életre, a' melly fennebb leíratott,
egészszen elszánják magukat.

„Penziós intézet is van ezen Szerzet-
tel öszszezsatoltatva.

„A' Trappista Barátaszszonyok külön
épületben laknak, kiknek számára a' leirt
Klastromtól nem messze a' Forges ne-
vű kastélyt vásárlotta-meg, 's alkalmaztatta
ezen aszszonyi intézethez az Apátur. Ezen
Barátaszszonyok' réguláji mindazáltal nem
éppen olly kemények, legalább annyiban
a' mi az ő eleségeket 's egyéb efféle álla-
potjokat illeti.

„A' kertjük és temetőjük csak egy;
ez annak egy része. Egy temető-sir min-

denkor készen várja az abba záratandó ál-
dozatot. Mihelyest egygyet bezárnak azon-
nal mást nyitnak-fel. Meghalván valamelyik
Trappista, a' Kapuczát azonnal az abrá-
zatjára huzzák, 's mikor a' temetés' ideje
elkövetkezik, akkor a' holt testet egész ru-
házatjában egy deszkára tévén az egész
klastromi gyülekezethez szemel előtt a'
földbe takarják.

„A' mostani Trappista-Apátur, de l'
Etrange Augustin Apátur. Az alája tartozó
főbb férjfiú Klastromok ezek; — 1) No-
tre Dame de la Val-Sante Freyburg mel-
lett Helvétziában; ebben 200 Barátok lak-
tak a' Revolúzió alatt; — 2) Notre Dame
de la Trappe (ez az, mellyet ezen Kisétá-
lás nevű írásból itt leirtunk) Montagne
mellett, 's melyben most 50—60 Barátok
találatnak; — 3) Belle-Fontaine a' Vendé-
ben S. Angely mellett 7 mértföldnyire; 70
tagokkal; — 4) La-meilleraire, Nantestől
3 mértföldnyire 60 tagokkal; — 5) Aigue-
Belle, a' Dauphinében, 45 tagokkal; —
6) Port de Salut, Laval mellett; — 8)
Notre Dame de Misericorde Piemontban
Asti mellett; — 9) Le Gard de Piquiny
Amiens mellett. — A' 10-dik volt Spanyol
országban S. Susanne nevezettel, Alkanicz
mellett; de ez elenyészett; ebben halt-
meg a' Chateaubriand' testvéröcse 1802-ben.

„A' Trappista Barátaszszony-klastro-
mok, ezek; — 1) Maison de Forges Mon-
tagné mellett, 50 Barátaszszonyokkal; —
Maison des Frères Jean, Lyon mellett 50
Barátaszszonyokkal; — 3) Belle Fontaine,
a' Vendében; ezt most építik; — 4) Lüt-
tich mellett egy klastrom 12 Barátaszszo-
nyokkal, — 5) Laval mellett; — 6) Angli-
ban Poolban; ebben halt-meg a' Chateau-
briand anyja; ebben 60 Trappistaaszszo-
nyok találatnak; — 7) S. Branche, Sitten
mellett a' Wallisi földön; itt élt és halt is
meg Condé Princzaszszony. Még másutt is
találatnak itt-ott Trappista klastromok,
valami 15—20. Németországban is taláta-

tik 2-tő, úgy mint egy Westphaliában, más a' Bergi Nagy Herczégységben. Még Amérikában Canadában is találtatik egy.

A m é r i k a.

Az Északi Amérikai egygyesült Státusoknál lévő Buenos-Ayresi telyes hatalmu Minister Washingtonban, Generális Alveár, rendelést vett a' maga Ország-lószékétől, hogy mint azon Buenos-Ayresi sergek fő vezére, a' melly Peru ellen ki-rendeltetett, haladék nélkül induljon út-nak Felső Peru felé, a' melyhez képpes ő azonnal oda is hagyta Washington-t. Ezen Generális Alveár egygyik volt a' Buenos-Ayresi revolutziónak fő Organizá-lóji között; az után Elölülője is volt ezen Respublikának; azután per indittatott el-lene: de ő akkor onnét eltávozott, 's csak a' mostani Elölülő Rodrigez adta ismét néki vissza az aktivitást, 's Montevideó-ból, a' hol menedéket keresett volt, Kö-vetnek Washingtonba küldötte.

B r a s i l i a.

Ezen Császári Birodalom 19 tartomá-nyokból áll; az ezekben találtató lakosok' száma 4,000,000-ra telik, kiknek több mint fele része Néger. Az álló armáda 25—30 ezer; a' militziát vagy nemzeti katonaságot 50,000 emberekre lehet tenni. A' Státus' jövedelmét általjában vévén 3 millió f. Sterlingekre (30 millió forintok-ra) számlálják, hanem 1824-ben 40 mil-lió forintokhoz közelített, A' mi a' Státus' adosságát illeti, ennek lefizetését nagyon könnyűvé teszi az Ország-lószéknek az, hogy Brasilia véghetetlen kiterjedésű föld-et bír, melynek szüntelen való eladásá-ból fizetheti az adosságait a' nélkül, hogy a' népet ujjabb meg ujjabb adófizetések-vel kellene terhelnie.

Az Anna nevű Hamburgi hajó nem régen 229 személyyeből álló Európai ki-vándorlott sereggel érkezett-meg Brasileába, a' kik ott letelepedni akarnak.

A' Brasiliai Országló szék megszűnés nélkül tétet minden féle oltalmazási készü-leteket, hogy a' Portugallusoknak minden próbatételeik ellen megfelelhessen. A' Bi-rodalomnak minden részeiből gyűjtettet-nek össze a' fegyveres sergek a' fő vá-roshoz.

A' Császár' születése napja, October' 12-dike, nagyon fényes pompával innepeltetett a' fő városban Rióban. A' parádén megjelent fegyveres sereg 7500 emberekből állott. Ezen innepi czerimoniák' alkalmatossága-val hirdették-ki azt is, hogy Pernambuco alája bocsátotta magát a' Császári Ország-lásnak.

Admirális Lord Cochrane, Bahiában tartzkodván abba foglalatoskodik, hogy a' vezérlése alatt lévő Császári hajó-kat eleséggel rakassa-meg, még pedig hat hónapokra kívántató eleséggel. Sokak azt tudakozzák, hogy valyon hova czéloz? és micsoda czélra kívántatik néki illy hosz-zú időrevaló eledel? Némellyek úgy vé-lekednek, hogy Brasiliának északi tarto-mányait akarja tökéletesen meghódoltatni, a' hol még most is talátnak néminemű békételenkedők. Mások azt gondolják, hogy a' Portugallusok ellen akar a' tengereken valami olalkodási le 's fel csavargást megpró-bálni. — Bahiában egygyik foglalatossága volt az is, hogy ragadományait eladta, 's az alatta szolgáló tengeri emberek között, azt, a' mi kit-kit illetett, kioszsza.

Egy későbbi tudósítás szerént már ki-vezett volt a' Bahiai kikötőhelyből.

N a g y B r i t a n n i a.

A' Morning-Post nevű ujjság szerént Londonban a' Hayti Ország-lószék' számá-ra 4 millio font (40 millió forint) köl-tsön eránt való alkudozások voltak mun-kába vétetve, a' melly summa arravaló lenne, hogy azok Franczia plántások, kik a' revolutzió előtt Hayti szigetén nagy jó-

szágot birtak, 's a' revolúzió miatt a' szigetet elhagyván, ezen jószágokat mind elvesztették, mostanában kész pénz által kielégíttessenek, mellyet a' folyó alkudozásban a' Franczia Országlószék egygyik fő feltételnek kíván tartatni.

Franczia Ország.

Ouvrard Úr Párisban, ki a' Spanyol Revolúziósok és Francziák' között való háborúban a' Franczia sergek' Liferánsa, vagy mint ekkor nevezték Munitizionáriusa volt, Dec. 24-dikén déltájban a' Bac nevű ucsán egy Fiákerben megtaláltatván, elfogattatott, azért, hogy Seguin nevű úrnak három millió Frankokkal adós.

Brestben ujj módi ágyúval tett próbát Saiphins nevű úr, annak feltalálója. A' czél, melyre löttek, egy linca-hajó volt. A' próbatétel telyesen megfelelt a' feltaláló' ígéretének. Rettenetes veszedelmet okozhatnak ezen találmány által a' legkisebb hadi hajók a' leg nagyobbaknak, és ha ezen találmány lábra talál kapni, nagy változásnak kell a' hajóépítés' mesterségében történni.

Bécs.

Itt a' város' Jegyzőkönyve szerént a' lefolyt esztendőben 2,882 férjfiú és 2,738 asszony emberek, 2,530 férjfiú és 2,378 leány gyermekek haltak-meg.

Az 1823-dik esztendőben 623-mal holtak-meg kevesebben, mint 1824-ben.

Öregségi elgyengülés 's elerőtlenülés miatt 838-czan, forró és rothasztó hideg-

lelésben 376-tan, Fene miatt 782-ten, Guttaütés és fojtó-hurut miatt 563-man, tüdőgyulladásban 65-tön, szorulásokban vagy dugulásokban (verhaertungen) 167-ten, vízi betegségben 1,234-gyen, hasmenésben 101-gyen, tüdőbetegségekben 1379-czen, szárazbetegségben 1242-ten, nyakgyulladásban és torok-gyékben 166-tan, himlőben 8-czan, szerencsétlen történetek miatt 116-tan, haltag-meg.

Mind ezek között 37-ten 90—10, 4-gyen 100, egy 105, ketten 108, egy 109 esztendőt értek.

A' Bécsnek minden külső és belső városaiban találtató 27 Parokhiákban 6,569 fiú, és 6,417 leány gyermekek kereszteltettek-meg. Ezeken kívül 426-tan halva születtek. A' lefolyt 1824-ben 228-czal haladta felyül a' születettek' száma az 1823-ban születettekét.

A' mondott számú Parokhiákban 2,257 házassági össze esküvések történtek; a' mellyek 211-gyel kevesebbek mint 1823-ban voltak.

Patika el-adás.

Debreczenben a' piac' közepén egy jó-keletű Nehai Eördög István Úr arany Angyal című Patikája, hozzá tartozó, és megkívántató eszközökkel akár melly órán is, jó feltételek alatt, szabad kézből el-adatik. A' kinek vevő szándéka vagyon, frankírozott levél által bővebben tudokozódhatik helybéli Patikárius Provisor Fárnik Vincze Úrnál Debreczenben ugyan az arany Angyalnál lévő Patikában.

Igazítás. — A' mult Keddi Kurir' utolsó lapján az első hasában felülről a' 13-dik sorban, az utolsó szóban, t helyett r találtatik; olvastassék tehát, mint ha t volna, tudniillik Bars helyett B á t s.